

BELGISCHE **SHIATSU** FEDERATIE
FÉDÉRATION BELGE DE **SHIATSU**

Strategisch plan 2025-2029 **Ontvangen feedback van onze leden**

oktober 2024

Inleiding

Op 1 november 2021 heeft de BSF een strategisch plan aangenomen voor de periode 2021-2025. Dit plan vormt de ruggengraat van de acties van de BSF in deze periode. De behaalde resultaten zijn onder andere de volgende:

- Organisatie van een Shiatsudag met als thema Nascholing;
- Het openstellen van de BSF voor shiatsu-beoefenaars opgeleid aan niet-aangesloten scholen;
- Het houden van enquêtes over de beoefening van shiatsu in België;
- Lobbyen om shiatsu erkend te krijgen door de overheid (NACE-code, certificering, enz.) of om de beoefening van shiatsu te verdedigen tijdens de pandemie van het coronavirus;
- De ontwikkeling van het professionalisme van de BSF (organisatie, aanpassing van de statuten aan de wet, communicatie, enz.);
- Verschillende shiatsu-campagnes in Brusselse ziekenhuizen ten voordele van het verplegend personeel;
- Professionalisering van de communicatie van de BSF, met name via de Nieuwsbrief en sociale netwerken;
- Ontwikkeling van ledendiensten: oa. een webinar voor starters;
- Begroting: investeringen en stabiliteit;
- ...

In maart 2025 kiest de BSF een nieuwe Raad van Bestuur en een nieuw strategisch plan voor de periode 2025-2029.

Met dit in het achterhoofd heeft de Raad van Bestuur besloten om een debat onder de leden te houden over de belangrijkste thema's van het werk van de federatie, met het oog op de voorbereiding van de opstelling van het nieuwe actieplan.

Ongeveer veertig leden namen deel aan dit debat door te reageren op onze thematische vragen via de nieuwsbrief of door hun mening te geven op de BSF Facebookgroep.

Dit artikel geeft een anonieme samenvatting van de tot nu toe ontvangen meningen. We nodigen iedereen uit om de ingezonden meningen door te nemen en een eigen mening te vormen over elk onderwerp, om zo het debat verder aan te wakkeren in de aanloop naar de Algemene Ledenvergadering op zondag 16 maart om 19.00 uur.

1. Mei 2024: de Shiatsu-basisopleiding

De gestelde vragen:

Wat kan de BSF doen om bij te dragen aan de kwaliteit van de basisopleiding in shiatsu?

Vindt u dat de basisopleiding uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de scholen valt en dat de BSF zich hier niet mee moet bemoeien?

Indien de BSF wel een rol dient te spelen, welke richting moet dan worden ingeslagen? Hier zijn enkele mogelijke vragen ter overweging:

- Medische basiskennis; traditionele Chinese geneeskunde; andere vakken: moeten de eisen worden verhoogd of verlaagd? Moet de diversiteit/vrijheid in de keuze van vakken worden vergroot of juist beperkt? In welke richting?
- Leertrajecten: moet er een jaarlijks curriculum worden opgelegd voor te leren vakken, of moeten scholen de vrijheid behouden om dit over de 3 cycli te spreiden?
- Certificatieniveaus: is er behoefte aan een 4e cyclus? Moet er onderscheid worden gemaakt tussen de welzijn- en therapeutische niveaus?
- Moet de organisatie van stages worden herzien? Moet er een verplichte supervisie tijdens de stage zijn?
- Moeten we werken aan een Europese harmonisatie met zowel aangesloten als niet-aangesloten scholen van de Europese Shiatsu Federatie?

De ontvangen feedback: 7

Naar aanleiding van onze vraag om feedback over de basisopleiding ontvingen we 7 reacties, de meeste van docenten die verantwoordelijk zijn voor de scholen.

Over het algemeen riepen de vragen die we stelden over de inhoud en organisatie van de basisvorming, stages en supervisie meer nieuwe vragen op dan antwoorden of voorstellen ("waarom moeten we dit in vraag stellen?"). Sommige sprekers betreurden het gebrek aan overleg van de Raad van Bestuur en een gebrek aan openheid in het communiceren van intenties. De toon en de formulering werden in twijfel getrokken, vanuit het idee dat de Raad van Bestuur probeerde "een mes in de rug van de scholen te steken". Verschillende scholen hadden het gevoel dat het bestuur, door vragen te stellen over de kwaliteit, juist twijfels uitte over die kwaliteit.

Volgens verschillende scholen moeten de scholen hierbij betrokken worden, zoals ze dat in het verleden altijd zijn geweest, als er aan dit onderwerp gewerkt moet worden. Als er onderscheid gemaakt moet worden (welzijn vs. therapeutisch), dan moet dat op het niveau van de behandelaar gebeuren. Eén spreker vond echter dat het woord "therapeut" nooit gebruikt mag worden. Voor één belanghebbende was er geen wens om te streven naar harmonisatie van programma's met scholen die geen lid zijn van de BSF.

Eén lid vond dat de scholen vaker bij elkaar moeten komen om afspraken te maken over het basisopleidingspakket.

Verschillende sprekers wezen erop dat de kwaliteit van de opleiding niet langer gegarandeerd kan worden als de BSF beoefenaars van niet-aangesloten scholen als lid accepteert. Het reeds begonnen werk aan erkenningscriteria (checklist) moet worden voortgezet. Er werd ook verwezen naar ander werk van de WGS (in het bijzonder het organigram).

Een student uitte zijn bezorgdheid over een mogelijke verhoging van de opleidingseisen (hoeveel zou dat kosten?), zonder ervan overtuigd te zijn dat dit tot een betere erkenning zou leiden. Hij opperde de mogelijkheid van gedifferentieerde school/BSF-certificering, zodat scholen hun eigen vakkenpakket kunnen houden. Hij riep op tot transparantie in de curricula van de scholen.

2. Juni 2024: De communicatie over shiatsu

De gestelde vragen:

Sinds de vorige eeuw is shiatsu steeds bekender geworden in onze maatschappij, maar er is nog steeds een grote groeimarge qua bekendheid: veel mensen kennen de voordelen van onze kunst niet, ook al weten ze dat shiatsu bestaat. Shiatsu bekend maken in de maatschappij is goed voor cliënten, beoefenaars en scholen. Communiceren over shiatsu vereist middelen zowel financieel als werkkracht. Dit betekent dat er keuzes moeten gemaakt worden met betrekking tot het budget.

Wat kan de BSF doen om de communicatie over shiatsu te verbeteren?

Welke projecten denk je dat het meest effectief zouden zijn? Mogelijk projecten zijn:

- de specialismen van de aangesloten shiatsu-beoefenaars en scholen promoten (certificeringsproject)
- meer investeren in de website en sociale netwerken van de BSF
- aanwezig zijn op evenementen, welzijnsbeurzen en professionele conferenties
- het ondersteunen van de individuele inspanningen van elk lid bij de communicatie van hun eigen diensten
- lobbyen voor shiatsu bij een groot aantal belanghebbenden (ziekenfondsen, politici, gezondheids- en welzijnsdeskundigen, patiëntenverenigingen, enz.)
- ander

De ontvangen reacties: 1

Een lid zei dat communicatie de belangrijkste doelstelling van de activiteiten van de Federatie zou moeten zijn (communicatie met de buitenwereld, deelname aan beurzen en uitwisselingen, promotie van de website). Dit lid vond dat de FBS tot nu toe tekort is geschoten op dit gebied. Dit lid voegt eraan toe dat de erkenning van shiatsu mogelijk moet voortvloeien uit een goede communicatie, maar niet omgekeerd.

3. Juli 2024: Dienstverlening

Gestelde vragen:

Zoals elke beroepsfederatie heeft de BSF als missie om haar leden te ondersteunen in hun professionele praktijk. Of je nu student, beginnende of ervaren shiatsu-beoefenaar, shiatsu-docent of schooldirecteur bent, vindt jij dat de federatie diensten aanbiedt die in verhouding staan tot jouw lidmaatschapsbijdrage?

Vind jij dat de BSF geen diensten aan haar leden zou moeten leveren en zich in de plaats daarvan beter zou moeten richten op andere doelstellingen zoals het informeren van het grote publiek over de voordelen van shiatsu?

Of vind jij daarentegen dat de BSF haar inspanningen naar het grote publiek toe of bij de overheidsinstanties zou moeten verminderen om meer middelen aan jouw dienstverlening te wijden?

Indien jij vindt dat de BSF meer middelen aan dienstverlening zou moeten wijden, waar denk je dan aan?

- De creatie van een gemeenschap onder de studenten van alle scholen om collectieve ondersteuning te bieden tijdens hun opleiding, met hulpmiddelen, materiaal of een bevoorrechte toegang tot aanvullende opleidingen naast de basisopleiding;
- De promotie van beoefenaars bij het grote publiek door geavanceerde marketingtools te ontwikkelen, zodat beoefenaars worden ontlast van hun persoonlijke communicatie;
- De ondersteuning van aangesloten scholen door het vinden van nieuwe doelgroepen te vergemakkelijken, met name door verbeterde communicatiemiddelen;
- Het aanbieden van ondersteuning in het runnen van een praktijk zoals marketingadvies, juridische en fiscale adviezen, webinars over diverse onderwerpen van professionele ontwikkeling;
- Andere dienstverleningen

Ontvangen reacties: geen

4. September 2024: De erkenning van shiatsu

Gestelde vragen:

Shiatsu wordt steeds populairder. Toch wordt het door de autoriteiten niet erkend als een gezondheidspraktijk. Het wordt daarom beschouwd als een commerciële praktijk. In de afgelopen vier jaar heeft de BSF contact gehad met de autoriteiten om de rol van shiatsu in een integrale zorgbenadering van de patiënt te laten erkennen, tot nu toe zonder echt succes. We willen ook voorkomen dat, door shiatsu te erkennen, de autoriteiten beperkingen opleggen die onverenigbaar zijn met de uitoefening van ons vak.

We moeten ook voorzichtig zijn: sommigen beschouwen shiatsu nog steeds als een gevaarlijke praktijk omdat het bepaalde patiënten zou weerhouden van dringend contact met een arts. Sommigen zouden kunnen eisen dat shiatsu in de toekomst alleen door artsen wordt beoefend (zoals het geval is bij homeopathie).

In deze context, welke houding moeten we de komende vier jaar aannemen?

- "Om gelukkig te leven, leef verborgen": moeten we discreet blijven, geen ophef maken, en doorgaan met het beoefenen van shiatsu zonder iets van iemand te vragen?
- Of denk je dat we stappen moeten ondernemen om de autoriteiten te vragen shiatsu te classificeren onder niet-conventionele zorgpraktijken? Een dergelijke classificatie zou voordelen hebben, zoals het verlagen van de btw of het vergemakkelijken van de samenwerking met gezondheidsprofessionals, maar ook risico's, zoals de noodzaak van registratie of het opleggen van extra opleidingseisen.
- Denk je dat we een certificeringsmodel voor shiatsu moeten opzetten? Zo'n model kan geld kosten, maar het zou ons onderscheiden van niet gekwalificeerde beoefenaars; het zou een factor zijn in de ontwikkeling van de kwaliteit.

De ontvangen reacties: 25

De reacties zijn verdeeld: 5 docenten zijn voor de oplossing "Een gelukkig leven, is een verborgen leven" omdat de negatieve gevolgen groter worden geacht dan de voordelen.

19 anderen (docenten en beoefenaars) zijn van mening dat we moeten werken aan een erkenning door de overheid, d.w.z. een systeem dat het mogelijk maakt om shiatsu te erkennen als interessant om te integreren in een totaalbenadering van gezondheid.

Een lid meent dat de shiatsu-opleiding versterkt zou moeten worden door cursussen van wetenschappelijk/medische aard (biomechanica, fysiologie, pathologie, anatomie, enz.); dat een dergelijke versterking het mogelijk zou maken om op een dag te werken aan een betere integratie van shiatsu in de wereld van de gezondheid.

5. Oktober 2024: permanente nascholing

Gestelde vragen:

Volgens de BSF-statuten bedraagt de basisopleiding voor een volleerd shiatsubeoefenaar 450 uur, verdeeld over 3 cycli. Na hun basisopleiding wordt van de beoefenaars verwacht dat ze hun opleiding gedurende hun hele carrière voortzetten. In feite moet de shiatsu-beoefenaar, net zoals bij alle andere zorgberoepen, up-to-date blijven, zijn of haar vaardigheden vergroten en op de hoogte blijven van de beste praktijken.

In de praktijk echter informeren niet alle leden de BSF over zijn of haar gevolgde nascholingen. De federatie kan op die manier het publiek onvoldoende informeren over het opleidingsniveau van hun leden.

Voor de periode 2025 - 2029 stelt de BSF zich daarom enkele principiële vragen:

- Moeten we afstappen van het idee om elke beoefenaar te verplichten om zijn opleiding elk jaar voort te zetten nadat hij zijn basisdiploma heeft behaald, aangezien dit een kwestie van individuele verantwoordelijkheid is?
- Moet deze verplichting behouden blijven en, zo ja, wat moet er gedaan worden als dit niet het geval is?
- Moeten er verschillende regels worden vastgesteld afhankelijk van het soort praktijk van elke beroepsbeoefenaar? Men zou zich bijvoorbeeld kunnen voorstellen dat een beoefenaar die shiatsu informeel beoefent, niet aan dezelfde verplichting onderworpen zou moeten zijn als een beoefenaar die zich fulltime beroepsmatig met shiatsu bezighoudt?
- Moeten beoefenaars die hun vaardigheden blijven ontwikkelen “beloond” worden?
- Ben je tevreden met het huidige aanbod van nascholingen in de shiatsu? Zou de BSF een leidende rol moeten spelen in het bevorderen van de toegang tot bijscholing?

Ontvangen reacties: 17

De overgrote meerderheid van de respondenten (met 3 uitzonderingen) vond dat bij- en nascholing niet verplicht moet zijn (en dus niet gesanctioneerd moet worden), maar wel aangemoedigd moet worden. Volgens veel leden is bij- en nascholing een individuele verantwoordelijkheid. Anderen gingen verder en stelden een erkenningssysteem voor: de BSF zou op haar website een lijst kunnen opnemen van beroepsbeoefenaars die bijscholing hebben gevolgd, wat ook zou helpen om cliënten te begeleiden die op zoek zijn naar een beroepsbeoefenaar met specifieke vaardigheden.

2 leden zijn van mening dat permanente bijscholing essentieel is om de kwaliteit van de praktijk te garanderen. Uit hun opmerkingen kunnen we afleiden dat volgens hen bijscholing verplicht moet blijven (?).

Verscheidene leden vonden ook dat de informatie die de BSF verstrekt over bijscholing te beperkt was, ook omdat de BSF geen informatie verstrekke over cursussen die gegeven werden door niet-aangesloten scholen. Veel leden vonden dat de BSF ook cursussen zou moeten promoten die worden aangeboden door scholen die geen lid zijn van de BSF. 2 leden vonden daarentegen dat de BSF vooral informatie moet geven over cursussen die worden aangeboden door aangesloten scholen.

Verscheidene leden vonden dat de praktijk een betere garantie was voor kwaliteit (net als persoonlijke lezing of andere persoonlijke ontwikkelingsmethoden) en dat permanente vorming daarom geen prioriteit was.

Tot slot verwees een lid naar het werk dat binnen de Werkgroep Scholing wordt gedaan om bij- en nascholingscursussen te actualiseren, en stelde voor dit werk te voltooien.